

(ב) ר' שמעון בן יוסי אומר כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר לא נצרך אחד מהם לא לאור החמה ביום ולא לאור הלבנה בלילה אלא האדים היו יודעין ששקעה החמה הלבין היו יודעים שזרחה החמה ב ומסתכל בחביות ויודע מה שבתוכו בטפיח ויודע מה שבתוכו מפני ענן השכינה שביניהם שנא' (שמות מ) כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהי' לילה בו לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם ואף לעתיד לבא כן שנא' (ישעי' ס) קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח ואומר (שם) לא יהי לך עוד השמש לאור יומם ולנגה הירח לא יאיר לך והי' לך ה' לאור עולם ואומר (שם) לא יבוא עוד שמשך וירחך לא יאסף כי ה' יהי' לך לאור עולם ושלמו ימי אבלך:

(ג) מהיכן היתה שכינה מדברת עם משה ר' נתן אומר מעם מזבח הקטרת שנא' (שמות ל) ונתתה אותו לפני הפרוכת אשר על ארון העדות לפני הכפורת אשר על העדות אשר אועד לך שמה ר"ש בן יוחאי אומר מאצל מזבח הקטרת שנא' (שם) ושחקת ממנה הדק ונתתה ממנה לפני העדות באהל מועד אשר אועד לך שמה תלמידו של ר' ישמעאל אומר מאצל מזבח העולה שנאמר (שם כט) עולת

מסורת הש"ס (ב) מובא בשבת כב: תד"ה וכי ומנחות פז: תד"ה מחוץ ועי' ספרי וספרי זוטא שם

דעת

טעם

מאצל מזבח העולה. עי' צביאור ורש"י פי' צפ' חלוק (כ"ט מ"ג) אשר אועד לכם יש מרבותינו למדים מכאן שמעל מזבח הנחשת הי' הקצ"ח מדבר עם משה משכוסם המשכן וי"ח מעל הכפורת כמו שנא' ודברתי אתך מעל הכפורת וגררתי דר"ל שמשך הי' נכנס עד הכפורת דהא ע"כ גם לח"ק הי' הקול יולא מעל הכפורת וכן משמע צח"כ ר"פ אחרי דאמרי' אהרן צלל יצא ואין משה צלל יצא משמע שכי' נכנס לפני ולפנים אצל צח"כ ר"ש ויקרא (פרק צ' הי') דאמרי' שלא הי' הקול יולא חוץ לאהל משמע שכי' משה עומד צח"כ האהל ולא צקח"ק ואמרי' נמי חתם (כ"ט) שהקול הי' יולא מעל הכפורת מצד שני הכרובים להראות חצתן של ישראל ע"ש:

האדים. הוא עמוד האש היו יודעים שהוא לילה: הלבין. הוא עמוד הענן היו יודעים שהוא יום שנא' כי ענן וגר' יומם ואש תהי' לילה: ומסתכל בחביות ויודע מה שבתוכו. מתוך אור עמוד הענן ועמוד האש שהי' מאיר דרך דופני החבית ורואה מה בתוכו: בטפיח. כלי חרס קטן: ואומר לא יהי' לך עוד השמש. מכלל דלעתיד האור גדול מאור השמש ואיתא בתרגום שיהי' מ"ט פעמים יותר מאור של עכשיו (תוס' ב"ב ח:): (ג) מעם מזבח הקטרת. מע"ג המזבח שנא' ונתתה וגר' אשר אועד לך שמה משמע במקום הקטרה וז"ר פירש דדריש מדכתיב על העדות: מאצל מזבח הקטרת. סמוך לו דדריש לפני העדות וגר' אשר אועד כלומר לפני המקום אשר אועד: מאצל מזבח העולה שנא' עולת תמיד וגר' אשר אועד לכם

שמה משמע במזבח החיצון והא דכתיב בס"פ נשא וישמע את הקול מדבר אליו מעל

ברייתא דמלאכת המשכן פי"ד

תמיד לדורותיכם פתח אהל מועד לפני ה' אשר אועד לכם שמה לדבר אליך שם ג):

מסורת הש"ס ג) ע"י תו"י יומא ו. ד"ה מביתו שהביאו בשם ברייתא דמה"מ וליתא לפנינו

טעם

הכפורת אשר על ארון העדות מבין שני הכרובים צ"ל שהקול ה' יוצא מבין שני הכרובים אבל משה היה עומד אצל המזבח ושומע את הקול מבפנים:

סליקא ברייתא דמלאכת המשכן בס"ד

הוציא התכונה
1234567

הדפסה ברזולוצית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכונה
ברייתא דמלאכת המשכן <טעם ודעת> קנייבסקי, שמריהו יוסף חיים בן יעקב ישראל עמוד מס: 80 הודפס